

Znaczenie punktów oporu w średniowieczu i czasach nowożytnych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność HISTORIA WOJSKOWOŚCI Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HISWOJS.24S.04728.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Grzegorz Podruczny	
Prowadzący zajęcia	Grzegorz Podruczny	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy z zakresu historii fortyfikacji i związków historii fortyfikacji z innymi dziedzinami wiedzy
C2	rozwinięcie u studentów umiejętności dostosowania zagadnień dotyczących historii fortyfikacji do badań historyczno-wojskowych
C3	przygotowanie studentów do zastosowania wiedzy z historii fortyfikacji w praktyce
C4	rozwinięcie zdolności prawidłowej oceny poziomu swojej wiedzy z zakresu historii wojskowości

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza historyczna.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna historię fortyfikacji średniowiecznych i nowożytnych w Polsce i wybranych krajach europejskich i wie, w jaki sposób zagadnienia związane z historią fortyfikacji analizować w badaniach historyczno-wojskowych	HIS_K2_W01, HIS_K2_W03, HIS_K2_W04, HIS_K2_W08	Kolokwium pisemne
W2	zna zwroty i terminy z zakresu historii fortyfikacji	HIS_K2_W02, HIS_K2_W11	Kolokwium pisemne
W3	rozumie związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi	HIS_K2_W05, HIS_K2_W06, HIS_K2_W12	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu historii fortyfikacji	HIS_K2_U04	Kolokwium pisemne
U2	wskazuje i określa związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02, HIS_K2_U03, HIS_K2_U06	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat znaczenia punktów oporu w średniowieczu i czasach nowożytnych z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej	HIS_K2_K01, HIS_K2_K02, HIS_K2_K03, HIS_K2_K04, HIS_K2_K05, HIS_K2_K06, HIS_K2_K07, HIS_K2_K08, HIS_K2_K09, HIS_K2_K10	Kolokwium pisemne
K2	jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat zastosowania historii fortyfikacji	HIS_K2_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Obóz rzymski i limes jako przykład rozwiązań fortyfikacyjnych świata starożytnego.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
2.	Fortyfikacje Europy i Polski okresu wczesnego średniowiecza.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
3.	Zamek jako budowla obronna – geneza i rozwój zjawiska.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Zamki zakonne na Bliskim Wschodzie i w Europie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
5.	Średniowieczne fortyfikacje miejskie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
6.	Fortyfikacja średniowieczna po wprowadzeniu broni czarnoprochowej.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
7.	Wojna forteczna w średniowieczu – wybrane przykłady.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
8.	Fortyfikacja bastionowa – powstanie i rozwój w XVI-wiecznych Włoszech.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
9.	Bastionowa fortyfikacja w XVI wieku poza Włochami.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
10.	XVII wiek i fortyfikacja bastionowa genezy holenderskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
11.	Marszałek Sébastien Le Prestre de Vauban – fortyfikacje i kodyfikacja wojny fortecznej.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
12.	Dominacja wojny fortecznej w połowie XVII i początku XVIII wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
13.	Fortyfikacje w XVIII wieku – Francja, Niemcy, Rosja, kraje habsburskie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
14.	Fortyfikacja i wojna forteczna poza Europą w epoce nowożytnej.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie kolokwium pisemnego. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Arsyński M., Budownictwo warowne zakonu krzyżackiego w Prusach (1230-1454), Toruń 1995.
2. Bogdanowski J., Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte, Warszawa-Kraków 1996.
3. Dybaś B., Fortece Rzeczypospolitej. Studium z dziejów budowy fortyfikacji stałych w państwie polsko-litewskim w XVII wieku, Toruń 1998.
4. Kajzer L., Zamki i społeczeństwo. Przemiany architektury i budownictwa obronnego w Polsce w X-XVIII wieku, Łódź 1993.
5. Kennedy H., Zamki krzyżowców, tłum. K. Ziółkowski, Oświęcim 2015.
6. Kopeć M., Bastejowe fortyfikacje w Polsce, Wrocław 1979.

Dodatkowa

1. Kaufmann J.E., Kaufmann H.W., Castle to Fortress: Medieval to Post-Modern Fortifications in the Lands of the Former Roman Empire, Barnsley 2019.
2. Podruczny G., Król i jego twierdze. Fryderyk Wielki i pruskie fortyfikacje stałe w latach 1740-1786, Oświęcim 2013.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej historyka w badaniach, ochronie, edukacji i popularyzacji dziedzictwa i wiedzy historycznej
HIS_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dostrzegania i poszanowania poglądów i stanowisk odmiennych od własnych oraz prowadzenia polemiki w sposób etyczny i kulturalny
HIS_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wyrażania sprzeciwu wobec instrumentalizacji wiedzy historycznej przez różne grupy społeczne
HIS_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania roli nauk historycznych dla kształtowania różnorodnych więzi społecznych
HIS_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ustawicznego rozwoju własnych kompetencji humanistycznych, personalnych i społecznych
HIS_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnej ochrony i promocji wiedzy oraz dziedzictwa historycznego
HIS_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do umiejętnego i aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz przekazywania wiedzy historycznej osobom zainteresowanym historią spoza grona specjalistów
HIS_K2_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do umiejętnego i aktywnego uczestnictwa w propagowaniu wiedzy oraz pamięci historycznej w zróżnicowanych środowiskach społecznych
HIS_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów, nie naruszając praw innych osób
HIS_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
HIS_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób pogłębiony, uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki i technologie pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
HIS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować problemy i hipotezy badawcze, stosując metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej problematyki badań historycznych
HIS_K2_U03	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony odwoływać się do teorii i paradygmatów badawczych w celu opracowania zagadnień i projektów odniesionych do wybranej wiedzy i problemów badań historycznych
HIS_K2_U04	Absolwent/ka potrafi stosować świadomie w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych w powiązaniu z humanistyką i naukami społecznymi w pracy badawczej i w popularyzacji historii
HIS_K2_U06	Absolwent/ka potrafi świadomie dobierać metody, narzędzia i techniki badawcze właściwe dla rozwiązania złożonego problemu badań historycznych
HIS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym sproblematyzowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu historii, prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii ziem polskich
HIS_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane zagadnienia z historii powszechnej
HIS_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie złożone powiązania historii europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi
HIS_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie złożone relacje i zależności pomiędzy przeszłością a teraźniejszością oraz ich wpływ na świadomość i tożsamość współczesnych jednostek i społeczeństw

Kod	Treść
HIS_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody badawcze, narzędzia i techniki typowe dla warsztatu historyka
HIS_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii wśród innych nauk, cele prowadzenia badań historycznych, a także miejsce i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
HIS_K2_W12	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka